Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2024/2603

8.10.2024

EUROOPAN UNIONIN SEKÄ ISLANNIN, LIECHTENSTEININ RUHTINASKUNNAN JA NORJAN KUNINGASKUNNAN VÄLINEN SOPIMUS ETA:N RAHOITUSJÄRJESTELMÄSTÄ KAUDELLE TOUKOKUU 2021–HUHTIKUU 2028

EUROOPAN UNIONI sekä

ISLANTI,

LIECHTENSTEININ RUHTINASKUNTA ja

NORJAN KUNINGASKUNTA, jotka

KATSOVAT, että Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ”ETA-sopimus”, osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että niiden alueiden välisiä taloudellisia ja sosiaalisia eroja on kavennettava, jotta osapuolten välisiä kauppa- ja taloussuhteita voidaan edistää jatkuvasti ja tasapainoisesti,

KATSOVAT, että tähän tavoitteeseen pääsemiseksi EFTA-valtiot ovat ottaneet käyttöön Euroopan talousalueeseen liittyvän rahoitusjärjestelmän,

KATSOVAT, että vuosia 2004–2009 koskevaa ETA:n rahoitusjärjestelmää sääntelevät määräykset on annettu ETA-sopimuksen pöytäkirjassa N:o 38 a ja pöytäkirjan N:o 38 a lisäyksessä,

KATSOVAT, että vuosia 2009–2014 koskevaa ETA:n rahoitusjärjestelmää sääntelevät määräykset on annettu ETA-sopimuksen pöytäkirjassa N:o 38 b ja pöytäkirjan N:o 38 b lisäyksessä,

KATSOVAT, että vuosia 2014–2021 koskevaa ETA:n rahoitusjärjestelmää sääntelevät määräykset on annettu ETA-sopimuksen pöytäkirjassa N:o 38 c,

KATSOVAT, että koska on edelleen tarpeen kaventaa sosiaalisia ja taloudellisia eroja Euroopan talousalueella, olisi vahvistettava uusi ETA:n EFTA-valtioiden myöntämää rahoitusta koskeva järjestelmä kaudelle toukokuu 2021–huhtikuu 2028,

OVAT PÄÄTTÄNEET TEHDÄ SEURAAVAN SOPIMUKSEN:

1 artikla

Korvataan ETA-sopimuksen 117 artikla seuraavasti:

”117 artikla

Rahoitusjärjestelmiä koskevat määräykset annetaan pöytäkirjassa N:o 38, pöytäkirjassa N:o 38 a, pöytäkirjan N:o 38 a lisäyksessä, pöytäkirjassa N:o 38 b, pöytäkirjan N:o 38 b lisäyksessä, pöytäkirjassa N:o 38 c ja pöytäkirjassa N:o 38 d.”.

2 artikla

Lisätään ETA-sopimukseen uusi pöytäkirja N:o 38 d pöytäkirjan N:o 38 c jälkeen. Pöytäkirjan N:o 38 d teksti on tämän sopimuksen liitteessä.

3 artikla

Osapuolet ratifioivat tai hyväksyvät tämän sopimuksen omien menettelyjensä mukaisesti. Ratifiointi- tai hyväksymiskirjat talletetaan Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristöön.

Se tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona viimeinen ratifioimis- tai hyväksymiskirja on talletettu.

Tätä sopimusta noudatetaan väliaikaisesti sen kuukauden ensimmäisestä päivästä, joka seuraa viimeisen tätä koskevan ilmoituksen tekemistä, kunnes 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut menettelyt on saatu päätökseen.

4 artikla

Tämä sopimus on tehty bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, kroaatin, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin, viron, islannin ja norjan kielellä yhtenä alkuperäiskappaleena, jonka jokainen kielitoisinto on yhtä todistusvoimainen, ja se talletetaan Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristöön, joka toimittaa oikeaksi todistetun jäljennöksen siitä kaikille tämän sopimuksen osapuolille.

Съставено в Брюксел на дванадесети септември две хиляди двадесет и четвърта година.

Hecho en Bruselas, el doce de septiembre de dos mil veinticuatro.

V Bruselu dne dvanáctého září dva tisíce dvacet čtyři.

Udfærdiget i Bruxelles den tolvte september to tusind og fireogtyve.

Geschehen zu Brüssel am zwölften September zweitausendvierundzwanzig.

Kahe tuhande kahekümne neljanda aasta septembrikuu kaheteistkümnendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις δώδεκα Σεπτεμβρίου δύο χιλιάδες είκοσι τέσσερα.

Done at Brussels on the twelfth day of September in the year two thousand and twenty four.

Fait à Bruxelles, le douze septembre deux mille vingt-quatre.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an dóú lá déag de Mheán Fómhair sa bhliain dhá mhíle fiche a ceathair.

Sastavljeno u Bruxellesu dvanaestog rujna godine dvije tisuće dvadeset četvrte.

Fatto a Bruxelles, addì dodici settembre duemilaventiquattro.

Briselē, divi tūkstoši divdesmit ceturtā gada divpadsmitajā septembrī.

Priimta du tūkstančiai dvidešimt ketvirtų metų rugsėjo dvyliktą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezer-huszonnegyedik év szeptember havának tizenkettedik napján.

Magħmul fi Brussell, fit-tnax-il jum ta' Settembru fis-sena elfejn u erbgħa u għoxrin.

Gedaan te Brussel, twaalf september tweeduizend vierentwintig.

Sporządzono w Brukseli dnia dwunastego września roku dwa tysiące dwudziestego czwartego.

Feito em Bruxelas, em doze de setembro de dois mil e vinte e quatro.

Întocmit la Bruxelles la doisprezece septembrie două mii douăzeci și patru.

V Bruseli dvanásteho septembra dvetisícdvadsaťštyri.

V Bruslju, dvanajstega septembra dva tisoč štiriindvajset.

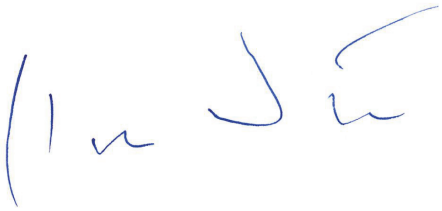
Tehty Brysselissä kahdentenatoista päivänä syyskuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäneljä.

Som skedde i Bryssel den tolfte september år tjugohundratjugofyra.

Gjört í Brussel hinn tólfta september tvö þúsund tuttugu og fjögur.

Utferdiget i Brussel den tolvte september to tusen og tjuefire.

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Thar ceann an Aontais Eorpaigh
Za Europsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

Fyrir Ísland

Für das Fürstentum Liechtenstein

For Kongeriket Norge

LIITE

PÖYTÄKIRJA N:o 38 d

ETA:n rahoitusjärjestelmästä (2021–2028)

1 artikla

1) Tavoitteet

Islanti, Liechtenstein ja Norja, jäljempänä ”EFTA-valtiot”, osallistuvat taloudellisten ja sosiaalisten erojen kaventamiseen Euroopan talousalueella sekä niiden ja edunsaajavaltioiden välisten suhteiden lujittamiseen 3 artiklassa ([1]) luetelluilla ensisijaisilla aihealueilla myöntämänsä rahoituksen avulla.

2) Yhteiset arvot ja periaatteet

ETA:n rahoitusjärjestelmä (2021–2028) perustuu yhteisiin arvoihin ja periaatteisiin, joita ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, demokratia, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, mukaan lukien vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeudet.

Kaikissa ETA:n rahoitusjärjestelmästä rahoitettavissa ohjelmissa ja toimissa on kunnioitettava näitä arvoja ja periaatteita, ja niissä tulee pidättyä tukemasta toimia, joissa ei tehdä näin. Niiden toteuttamisessa on noudatettava asianomaisissa asiakirjoissa ja normeissa vahvistettuja perusoikeuksia ja velvollisuuksia.

2 artikla

Sitoumukset

Edellä 1 artiklassa määrätyn rahoituksen kokonaismäärä on 1 705 000 000 euroa. Lisäksi käyttöön asetetaan 100 000 000 euron rahoitusosuus hankkeille, jotka liittyvät Ukrainaan kohdistuvan hyökkäyksen vuoksi aiheutuneisiin haasteisiin. Kyseiset rahoitusosuudet annetaan käyttöön 257 860 000 euron vuotuisina maksusitoumuksina 1 päivän toukokuuta 2021 ja 30 päivän huhtikuuta 2028 välisenä aikana.

Kokonaismäärä koostuu maakohtaisista määrärahoista 6 artiklan mukaisesti, yhdessä 7 artiklassa täsmennettyjen varojen kanssa.

3 artikla

1) Ensisijaiset aihealueet

Maakohtaiset määrärahat myönnetään seuraavien ensisijaisten aihealueiden edistämiseksi:

a) Euroopan vihreä siirtymä;

b) demokratia, oikeusvaltioperiaate ja perusoikeudet;

c) sosiaalinen osallisuus ja häiriönsietokyky.

Ohjelma-alat vahvistetaan näiden ensisijaisten aihealueiden puitteissa tämän pöytäkirjan liitteessä. Kyseisten ohjelma-alojen sisältö määritetään edunsaajavaltioita kuullen.

2) Edunsaajavaltioiden tarpeet

Ohjelma-alat valitaan ja keskitetään ja niitä mukautetaan kunkin edunsaajavaltion tarpeiden mukaisesti ottaen huomioon edunsaajavaltion koko ja rahoituksen määrä. Tätä varten noudatetaan 9 artiklan 5 kohdassa vahvistettua menettelyä.

4 artikla

1) Yhteisymmärryspöytäkirjat

Keskittymisen ja tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi, ottaen huomioon 1 artiklassa tarkoitetut yleiset tavoitteet ja EU:n toimintapolitiikat ja maakohtaiset suositukset sekä jäsenvaltioiden ja Euroopan komission välillä tehdyt kumppanuussopimukset, EFTA-valtioiden on tehtävä kunkin edunsaajavaltion kanssa yhteisymmärryspöytäkirja 9 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

([1]) Ellei toisin mainita, tässä pöytäkirjassa olevat artiklaviittaukset koskevat tämän pöytäkirjan artikloja.

2) Euroopan komission kuuleminen

Euroopan komissiota kuullaan strategisella tasolla yhteisymmärryspöytäkirjoista käytävien neuvottelujen aikana täydentävyyden ja synergian edistämiseksi EU:n koheesiopolitiikan kanssa.

5 artikla

1) Yhteisrahoitus

EFTAn rahoitusosuus on niissä ohjelmissa, joita koskevien maakohtaisten määrärahojen täytäntöönpanosta edunsaajavaltiot vastaavat, enintään 85 prosenttia ohjelman kustannuksista, elleivät EFTA-valtiot toisin päätä.

2) Valtiontuet

Voimassa olevia valtiontukisääntöjä on noudatettava.

3) Vastuu

EFTA-valtioiden vastuu hankkeista rajoittuu rahoituksen myöntämiseen sovitun suunnitelman mukaisesti. EFTA-valtioilla ei sen vuoksi ole vastuita kolmansia osapuolia kohtaan.

6 artikla

Maakohtaiset määrärahat

Maakohtaiset määrärahat myönnetään seuraaville edunsaajavaltioille: Bulgaria, Tšekki, Viro, Kreikka, Kroatia, Kypros, Latvia, Liettua, Unkari, Malta, Puola, Portugali, Romania, Slovenia ja Slovakia seuraavan jaon mukaisesti:

Edunsaajavaltio	Myönnettävä rahoitus (euroa)
Bulgaria	132 807 931
Kroatia	68 018 840
Kypros	9 014 276
Tšekki	115 163 505
Viro	36 750 087
Kreikka	159 320 451
Unkari	129 868 485
Latvia	56 013 268
Liettua	60 274 987
Malta	5 710 418
Puola	472 614 415
Portugali	126 276 741
Romania	304 642 069
Slovakia	66 843 694
Slovenia	25 580 833

Edellä esitetyt määrät sisältävät maakohtaiset määrärahat, jotka asetetaan kunkin edunsaajavaltion käyttöön 9 artiklan 5 kohdan mukaisesti, ja kullekin edunsaajavaltiolle kuuluvan osuuden 7 artiklassa tarkoitetusta kansalaisyhteiskuntarahastosta.

7 artikla

ETA:n rahoitusjärjestelmän puitteissa asetetaan käyttöön kaksi rahastoa. Niillä edistetään 1 artiklassa määriteltyjen ETA:n rahoitusjärjestelmän (2021–2028) tavoitteiden ja 3 artiklassa tarkoitettujen ensisijaisten aihealueiden tavoitteiden saavuttamista. EFTA-valtiot voivat osallistua rahastoihin kumppaneina.

1) Kansalaisyhteiskuntarahasto

Kokonaismäärästä 10 prosenttia on varattava kansalaisyhteiskuntarahastoon. Edunsaajavaltioiden jakoperuste vahvistetaan 6 artiklassa.

Rahaston varoista 5 prosenttia on osoitettava valtioiden rajat ylittäviin aloitteisiin.

2) Rahasto valmiuksien kehittämiseen ja yhteistyöhön kansainvälisten organisaatioiden ja instituutioiden kanssa

Kokonaismäärästä 2 prosenttia on varattava rahastoon valmiuksien kehittämistä ja kansainvälisten organisaatioiden ja instituutioiden kanssa tehtävää yhteistyötä varten; näitä ovat muun muassa Euroopan neuvosto, OECD ja Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA). Tällä rahastolla edistetään ensisijaisia aihealueita edunsaajavaltioissa.

8 artikla

1) Koordinaatio Norjan rahoitusjärjestelmän kanssa

Tässä pöytäkirjassa määrätty rahoitus on sovitettava tiiviisti yhteen sen kahdenvälisen rahoituksen kanssa, jonka Norja myöntää Norjan rahoitusjärjestelmän perusteella. EFTA-valtioiden on varmistettava erityisesti, että menettelyt ja täytäntöönpanoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt ovat olennaisilta osin samanlaiset molemmissa rahoitusjärjestelmissä.

2) Koordinaatio EU:n koheesiopolitiikan kanssa

Asiaan vaikuttavat Euroopan unionin koheesiopolitiikan muutokset on otettava tarvittaessa huomioon.

9 artikla

ETA:n rahoitusjärjestelmän täytäntöönpanoon on sovellettava seuraavia sääntöjä:

1) Yhteistyö

Edellä 1 artiklassa tarkoitettuihin ETA:n rahoitusjärjestelmän tavoitteisiin pääsemiseksi edunsaajavaltioiden ja EFTA-valtioiden on tehtävä keskenään tiivistä yhteistyötä kunnioittaen 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja arvoja ja periaatteita ja noudattaen siinä tarkoitettuja oikeuksia ja velvollisuuksia.

2) Täytäntöönpanon periaatteet

Kaikissa täytäntöönpanovaiheissa edellytetään suurinta mahdollista läpinäkyvyyttä, vastuuvelvollisuutta ja kustannustehokkuutta sekä hyvän hallinnon, kumppanuuden ja monitasohallinnon, kestävän kehityksen, sukupuolten tasa-arvon ja syrjimättömyyden periaatteiden noudattamista.

3) Rahastojen hallinnointi

EFTA-valtioiden on huolehdittava 7 artiklassa tarkoitettujen kahden rahaston toiminnasta ja vastattava niiden täytäntöönpanosta, mukaan lukien hallinnointi ja valvonta.

4) Rahoitusjärjestelmäkomitea

EFTA-valtioiden on perustettava komitea, joka hallinnoi ETA:n rahoitusjärjestelmää. EFTA-valtiot voivat antaa muita ETA:n rahoitusjärjestelmän täytäntöönpanoa koskevia määräyksiä, mukaan lukien yksinkertaistamista koskevia määräyksiä, joiden tarkoituksena on varmistaa täytäntöönpanon tehokkuus ja vaikuttavuus, kuultuaan ensiksi edunsaajavaltioita, joita Euroopan komissio voi avustaa. EFTA-valtioiden on pyrittävä antamaan tällaiset määräykset ennen yhteisymmärryspöytäkirjojen allekirjoittamista.

5) Yhteisymmärryspöytäkirjojen neuvotteleminen

EFTA-valtioiden on neuvoteltava kunkin edunsaajavaltion kanssa yhteisymmärryspöytäkirja, joka koskee maakohtaisia määrärahoja, lukuun ottamatta 7 artiklassa ja tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja rahastoja. Yhteisymmärryspöytäkirjassa on vahvistettava ohjelmat, varojen jakaminen ohjelma-alueiden kesken, hallinnointi- ja valvontarakenteet sekä sovellettavat ehdot.

6) Täytäntöönpano

a) Yhteisymmärryspöytäkirjojen perusteella edunsaajavaltioiden on annettava ohjelmaehdotuksensa EFTA-valtioille, joiden on arvioitava ja hyväksyttävä ehdotukset ja tehtävä edunsaajavaltioiden kanssa kustakin ohjelmasta avustussopimukset, joissa vahvistetaan asiaa koskevat ehdot, riskinarviointi ja riskien lieventäminen.

b) Sovittujen ohjelmien toteuttamisesta vastaavat edunsaajavaltiot, joilla on oltava tarkoituksenmukainen hallinnointi- ja valvontajärjestelmä moitteettoman täytäntöönpanon ja hallinnoinnin varmistamiseksi.

c) EFTA-valtiot voivat toteuttaa tarkastuksia sisäisten vaatimustensa mukaisesti. Edunsaajavaltioiden on annettava tätä varten kaikki tarvittava apu sekä kaikki tarvittavat tiedot ja asiakirjat.

d) Velvollisuuksien noudattamisen varmistamiseksi EFTA-valtiot voivat arvioinnin perusteella ja edunsaajavaltioita kuultuaan toteuttaa asianmukaisia ja oikeasuhteisia toimenpiteitä, mukaan lukien maksujen keskeyttäminen ja varojen takaisinperintä.

e) Laajan osallistumisen takaamiseksi rahoituksen valmistelussa, täytäntöönpanossa, seurannassa ja arvioinnissa on sovellettava tarvittaessa kumppanuusjärjestelyjä. Kumppanuuksia voidaan solmia edunsaajavaltioissa ja EFTA-valtioissa muun muassa alueellisella, paikallisella ja kansallisella tasolla sekä yksityisen sektorin ja kansalaisyhteiskunnan edustajien ja työmarkkinaosapuolten kanssa.

f) Kaikki edunsaajavaltioiden ohjelmien mukaiset hankkeet voidaan toteuttaa esimerkiksi edunsaajavaltioihin ja EFTA-valtioihin sijoittautuneiden yhteisöjen yhteistyönä voimassa olevien julkisia hankintoja koskevien sääntöjen mukaisesti.

7) Hallinnointikustannukset

EFTA-valtioiden hallinnointikustannukset on katettava 2 artiklassa tarkoitetusta kokonaismäärästä, ja ne on yksilöitävä tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitetuissa täytäntöönpanoa koskevissa määräyksissä. Edellä 7 artiklassa tarkoitettujen rahastojen hallinnointikustannukset on katettava rahastoihin varatusta määrästä.

8) Raportointi

EFTA-valtioiden on raportoitava siitä, miten ne ovat edistäneet ETA:n rahoitusjärjestelmän tavoitteiden saavuttamista.

10 artikla

Uudelleentarkastelu

Sopimuspuolet arvioivat uudelleen 2 artiklassa määritellyn kauden lopussa ETA-sopimuksen 115 artiklan perusteella tarvetta toteuttaa Euroopan talousalueella taloudellisiin ja sosiaalisiin eroihin kohdistettavia toimia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta ETA-sopimuksessa tarkoitettujen oikeuksien ja velvollisuuksien soveltamista.

LIITE PÖYTÄKIRJAAN N:o 38 d

Vihreä siirtymä

Vihreä yritystoiminta ja innovointi

Tutkimus ja innovointi

Yleissivistävä ja ammatillinen koulutus sekä nuorisotyöllisyys

Kulttuuri

Paikallinen kehitys, hyvä hallinto ja osallistaminen

Romanien osallistaminen ja voimaannuttaminen

Kansanterveys

Katastrofien ennaltaehkäiseminen ja niihin varautuminen

Oikeusala, mukaan lukien lähisuhdeväkivalta ja sukupuoleen perustuva väkivalta, oikeussuojan saatavuus, vankeinhoitopalvelut, vakava ja järjestäytynyt rikollisuus

Turvapaikka-asiat, muuttoliike ja kotouttaminen

Institutionaalinen yhteistyö ja valmiuksien kehittäminen

Edunsaajavaltiot voivat hyötyä myös hankkeista, joita rahoittavat

Kansalaisyhteiskuntarahasto

Rahasto valmiuksien kehittämiseen ja yhteistyöhön kansainvälisten organisaatioiden ja instituutioiden kanssa

Sukupuolten tasa-arvo ja digitalisaatio otetaan huomioon olennaisena osana toimintaa kaikilla ohjelma-alueilla.